VALTIOVARAINMINISTERIÖ

14.9.2015

Valtiovarain controller -toiminto
Pasi Ovaska, Riitta Pirhonen

HALLITUKSEN VUOSIKERTOMUS VUODELTA 2014

Käsittely tarkastusvaliokunnassa 15.9.2015 klo 12:30 / K 9/2015 vp

Valtioneuvoston controllerin lausuma hallituksen vuosikertomuksen tietojen oikeellisuudesta ja riittävyydestä

Valtioneuvoston controllerin lausuma on osa sisäisen valvonnan menettelyjä. Sen tarkoituksena on varmistaa, että hallituksen vuosikertomus antaa oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta, valtion tuotoista ja kuluista, valtion taloudellisesta asemasta sekä tuloksellisuudesta.

Valtion tilinpäätös, valtiontalous ja tuloksellisuus

Valtion tilinpäätöstä, valtiontaloutta ja toiminnan tuloksellisuutta koskevat tiedot on esitetty vuosikertomusosassa, ministeriöiden tuloksellisuuden kuvauksissa (liite 1) sekä valtion tilinpäätöslaskelmaosassa (liite 2).

Valtiovarain controller -toiminnon käytettävissä ovat olleet valtiontalouden tarkastusviraston suorittaman valtion keskuskirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksen alustavat havainnot. Valtion tilinpäätös ei sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Tilinpäätös on laadittu säännösten ja määräysten mukaisesti. Valtion taloudellisten vastuiden raportointia on parannettu edellisvuodesta täydentämällä ja tarkistamalla valtion tilinpäätöksen liitteessä 12 esitettäviä tietoja valtiontakauksista ja -takuista sekä sopimuksista ja sitoumuksista.

Hallituksen vuosikertomuksen kertomusosassa esitetyt tiedot ja arviot valtiontalouden ja julkisen talouden tilasta täydentävät valtion tilinpäätöksen antamaa kuvaa valtion taloudellisesta asemasta.

Valtion liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen tilinpäätöslaskelmat

Hallituksen vuosikertomuksen tilinpäätöslaskelmaosassa (liite 2) ovat valtion liikelaitosten Metsähallituksen ja Senaatti-kiinteistöjen sekä talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen (11 kpl) tilinpäätöslaskelmat.
Liikelaitosten ja rahastojen tilinpäätökset olivat vahvistettuja ja ulkoisten tilintarkastajien tarkastamia. Tilinpäätöstietojen oikeellisuuteen ja riittävyyteen ei ollut tilintarkastuksissa esitetty huomautuksia.

Valtion toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitystä koskevat tiedot

Hallituksen vuosikertomuksessa ja ministeriöiden tuloksellisuuden kuvauksissa (kertomuksen liite 1) olevat tiedot antavat kokonaisuutena riittävän kattavat

tiedot vuoden 2014 talousarviossa esitettyjen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisesta.

Vaikuttavuustavoitteiden toteutuminen on arvioitu ministeriöissä itsearviointina, arvosanat perusteluineen on esitetty taulukkomuodossa, perustelujen tyyli ja laajuus vaihtelevat. Vaikuttavuustavoitteen toteutumisen raportoinnin ja arvioinnin onnistuminen riippuu myös tavoiteasetannasta. Arviointien perustelujen esittämistapaa tulee vielä selkeyttää ja yhdenmukaistaa.

Vuosikertomustekstejä on jonkin verran onnistuttu tiivistämään aiemmasta, mutta toiminnan ja tekemisen kuvailuja on jatkossa tarpeen edelleen vähentää.

Riskien tarkastelu on otettu aiempaa selkeämmin esiin. Kaikilla ministeriöillä on riskeistä oma alalukunsa, mutta esittämistapaa tulee vielä selkeyttää, yhtenäistää ja parantaa kattavammaksi. Riskitarkastelu tulee kytkeä paremmin hallinnonalan toimintaan sekä kehittää analyysia riskien merkityksestä toiminnan tuloksellisuudelle.

Aikataulu ja valmisteluprosessi

Tavoitteena on ollut, että eduskunta ehtisi käsitellä kertomuksen kevätistuntokaudella. Tilinpäätösaikatauluja on tiivistetty talousarvioasetuksen muutoksella. Valtion vuoden 2014 tilinpäätös valmistui jo uuden aikataulun mukaan. Hallituksen vuosikertomus hyväksyttiin valtioneuvoston istunnossa 23.4.2015.

Tiivis aikataulu edellyttää valmisteluprosessin huolellista suunnittelua ja valtioneuvoston, ministeriöiden, Valtiokonttorin ja valtiontalouden tarkastusviraston valmistelun yhteensovitusta sekä yhteistyötä. Valmisteluaikatauluun liittyväksi riskiksi on tunnistettu, että tietosisältöön voi jäädä epäyhtenäisyyksiä kertomuksen eri osien tai eri kieliversioiden välillä.